

PRACOVNÍ LISTY

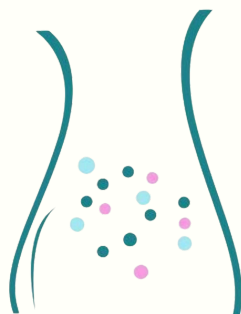
k on-line programu

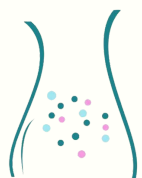
Chci zhubnout – co mi pomůže?

Chci zlepšit zdraví – co mi pomůže?

Díl 3.2

JAKÁ JE MÁ ZDRAVOTNÍ KONDICE?

Jak jste na tom se svým celkovým zdravím?

Chcete-li si udržet dobrou zdravotní kondici i ve vyšším věku, je dobré rozumět tomu, jak organismus pracuje a jak mu zbytečně neškodit.

Jednou z věcí, které mohou organismu výrazně škodit, je dlouhodobé držení různých nevhodných diet. Připravuji vás o to nejdůležitější – o svalovou hmotu a rovnováhu ve střevním prostředí.

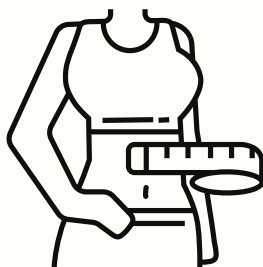
Kolikrát jste drželi nějakou dietu?

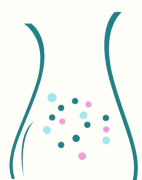
Pomohla vám?

Jaká je vaše váha dnes?

Zkuste se na chvíli zastavit a opravdu si tyto odpovědi napsat. Možná vás překvapí, kolikrát jste se snažili situaci změnit.

Svou spokojenost s výsledkem po uplynutí jednoho roku od ukončení diety vyjádřete smajlíkem.

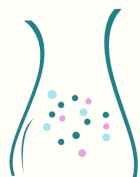
PRACOVNÍ LISTY - 3. DÍL

NÁZEV DIETY	JAK DLOUHO JSTE JI DOKÁZALI DRŽET?	POCITY PO ROCE?
		
		
		
		
		
		

➔ **Kolik diet jste nakonec napočítali?** .....

➔ **Kolikrát se dostavil jo-jo efekt?** .....

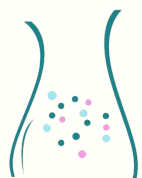
Nyní se podívejte na následující test, který je zaměřen na zhodnocení celkového zdraví, ale nezaměřuje se specificky na funkci a výkonnost jednotlivých orgánů. Zhodnoťte si, **jaká je vaše obecná zdravotní kondice.**

PRACOVNÍ LISTY - 3. DÍL

OBLAST HODNOCENÍ		POČET BODŮ
Věk	<p>Za každý rok svého věku si započítejte 1 bod.</p> <p><i>Příklad: je-li vám 50 let, máte 50 bodů.</i></p>	
Hmotnost	<p>Za normální hmotnost v kilogramech se považuje výsledek jednoduchého výpočtu: výška v cm mínus 100. Pokud měříte například 175 cm, pak normální hmotnost bude: $175 - 100 = 75$ kg.</p> <p>Za každé kilo nad normální hodnotu si zapíšete - 5 bodů, za každé kilo pod normální hodnotu si zapíšete + 5 bodů.</p> <p><i>Příklad: Měříte 175 cm, avšak vážíte 79 kg. Máte tedy 4 kg nad normálních 75 kg. Proto si odečtete 20 bodů.</i></p>	
Výkonnost	<p>Pokud se denně aspoň 12 minut věnujete <u>intenzivnímu</u> fyzickému cvičení (běh, plavání, jízda na kole, silové cviky), získáváte 30 bodů.</p> <p>Pokud cvičíte alespoň 4x týdně, získáváte 25 bodů. Cvičení jen 2-4x týdně představuje zisk 10 bodů, 1x týdně pak pouze 5 bodů.</p> <p><u>Pozor</u>: Běžná ranní rozcvička nebo třeba delší chůze do práce se NEZAPOČÍTÁVAJÍ! Pokud však náročnější fyzická cvičení neprovádíte vůbec, vynecháváte ranní rozcvičku a dokonce ani na delší vzdálenost nechodíte, musíte si odečíst 10 bodů. Lidé s vysloveně sedavým způsobem života si odečtou 20 bodů.</p>	
Kouření	<p>Nekuřák si připočte 30 bodů.</p> <p>Kuřáci za každou cigaretu, kterou denně vykouří, odečítají 1 bod.</p> <p><i>Příklad: "Uděláte-li" svoji krabičku denně, odečítáte 20 bodů</i></p>	
Tep (pulz)	<p>Změřte si tep v klidu. Za každý tepový úder pod hodnotu 90 si připočtete 1 bod.</p> <p><i>Příklad: Naměřili jste 80 pulzů za minutu, přičtete si tedy 10 bodů.</i></p>	
Tep po zátěži	<p>Po běhu trvajícím 2 minuty (i na místě) si na 4 minuty lehněte.</p> <p>Budete-li mít o 10 tepů více, než je vaše klidová hodnota (viz bod 5), získáte 30 bodů. Máte-li o 15 tepů více, získáváte pouze 15 bodů.</p> <p>Za vyšší hodnoty nezískáte ani bod.</p>	

Autory testu jsou lékaři: **Prof. MUDr. Pavel Jansa, DrSc. a Harrison M. Black, M.D., Ph.D.**

Výsledky testu – hodnocení:

101 a více bodů:

Nedělejte si starosti! Jste naprosto OK.

61–100 bodů:

Jste v docela dobré kondici. Jen tak dál. Cvičte, nekuřte a buďte dobré mysli.

21–60 bodů:

Zamyslete se nad sebou. Nešlo by omezit kouření, zbavit se nadváhy a dát občas svému tělu trošku více zabrat? Prospělo by vám to.

Do 20 bodů:

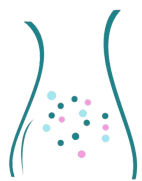
Nechceme vás strašit, ale zdá se, že jste zralí k návštěvě svého lékaře.

Jak vám dopadl test?

Kolik bodů jste nasbírali?

.....

Není účelem žít dlouho a přitom trpět, ale žít ve zdraví a aktivně

Žít o 30 let déle, než kolika let se dožívali lidé na začátku 19. století, je sice úžasné, ale pokud toto celé období znamená proležet někde **v domově důchodců nebo v léčebně dlouhodobě nemocných (LDN)** kvůli chronickým civilizačním nemocem nebo vlastní nesoběstačnosti, pak to **za úspěch nepovažují**.

Jedním z častých důvodů invalidity je vznik tzv. **geriatrické křehkosti**, kterou provází závažné obtíže a funkční deficity.

Z fyziologického hlediska stojí za vznikem tohoto stavu **dvě hlavní příčiny: ztráta kostní hmoty**, známá jako osteoporóza, a **ztráta svalové hmoty**, označovaná jako sarkopenie. Obojí je způsobeno nedostatečnou (nevhodnou) výživou a současně nedostatkem pohybu.

Ohrožuje vás vznik geriatrické křehkosti?

Pokud **patříte ke starším ročníkům**, podívejte se na **pět základních symptomů**, které provází vznik **geriatrické křehkosti**. Patří k nim:

- 1 vyčerpání** (*únava, apatie, mentální změny*),
- 2 nechtěný úbytek tělesné hmotnosti** (*alespoň o 4,5 kg za rok*),
- 3 nízká pohyblivost** (*nízká úroveň pohybové aktivity, pomalá chůze, nestabilita*),
- 4 slabost** (*svalová slabost, nízká hodnota stisku ruky – handgrip*)
- 5 úzkost** (*subjektivně vnímaná nejistota, strach, obavy*).

Jsou-li přítomny **alespoň tři z těchto pěti** znaků, mluvíme o **geriatrické křehkosti**.

Problémem geriatrické křehkosti je, že nezřídka **končí invaliditou a nesoběstačností**. Nelze ji léčit, ale můžete ji významně oddálit a zmírnit některé její klinické projevy.

Zdravé stárnutí není otázkou náhody.

Ovlivňuje ho především náš životní styl – výživa, pohyb a každodenní návyky. To, co s lidským zdravím a délkou života dělá skutečný rozdíl, je především výživa a pravidelný pohyb. **Právě kvalita výživy rozhoduje o tom, zda budou vaše svaly i střevní mikroflóra fungovat tak, jak mají.**

Chcete-li své zdraví opravdu ovlivnit, zaměřte se na následujících 5 bodů:

- 1 Skončujte s jojo efektem** – nedržte diety. Opakované střídání všemožných diet škodí vašim svalům, vaší střevní mikroflóře a dostává vaše tělo do podvýživy. Faktem samozřejmě zůstává, že hubnutí je pak mnohem obtížnější.
- 2 Upravte nutriční stav** – pamatujte na výživu svalů a střev (viz 4. díl kurzu); bez jejich zdraví nemůžete být zdraví ani vy.
- 3 Dbejte na prevenci** – důležitými složkami výživy (viz bod 2) a pobytem venku udržujte rozmanitost své střevní mikroflóry po celý život. Její rovnováha a rozmanitost má pozitivní vliv na vaše zdraví, proto podporujte její léčivou sílu a chraňte si ji.
- 4 Začněte s pravidelnou pohybovou aktivitou** – skončete s lenošením, choďte a posilujte svaly. Sedavý způsob života urychluje ztrátu svalové hmoty.
- 5 Předcházejte izolaci** – chodte mezi lidi, buďte aktivní, neuzavírejte se v bytech, navazujte přátelství, domluvte se na společných fyzických aktivitách, navštěvujte kurzy atd.

Zdraví není náhoda – je výsledkem každodenních rozhodnutí